

**Per Brahegymnasiets plan mot
diskriminering, kränkande
behandling och trakasserier
2017**

Innehåll

Vision	3
Vad säger lagen?	3
Definitioner	4
Vad är diskriminering?.....	5
Vad är kränkande behandling?.....	5
Vad är trakasserier?.....	5
Rutiner och ansvarsfördelning vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering vid Per Brahegymnasiet.	6
Delaktighet	7
Kartläggning/Analys	7
Förebyggande arbete vid Per Brahegymnasiet.....	7
Utvecklingsområden för Per Brahegymnasiet 2017.....	9
Förebyggande aktiviteter på Samhällsvetenskapsprogrammet och Humanistiska programmet.	10
Elevs utvärdering av läsåret 2015/2016	10
Synpunkter på genomförda insatser och förbättringsförslag.....	10
Lärares utvärdering av läsåret 2015/2016	11
Rutiner som behöver förändras:	11
Analys av trivselenkät 2016 SA/HU:	11
Programvisa utvecklingsområden 2017	12
Förebyggande aktiviteter på HT-, IB-, NA- programmet	13
Analys av trivselenkät 2016 HT/IB/NA:.....	13
Utvecklingsområden 2017.....	13
Förebyggande aktiviteter på Estetiska programmet 2017	15
Förslag till åtgärder för att nå målen	15
Insatser för det främjande och förebyggande arbetet på estetprogrammet.....	16
Analys av trivselenkät ht. 2016, estetprogrammet	17

Vision

Vi önskar att alla på vår skola skall känna sig välkomna och trivas.

Vår vision på PB är att alla ska bemötas med respekt för sin person och att ingen skall behöva utsättas för kränkande behandling. Alla ska vara en del av gemenskapen på skolan och känna sig trygga.

Vad säger lagen?

De lagar som finns har gemensamt syfte att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är skollagen och diskrimineringslagen.

De innehåller bestämmelser om huruvida huvudmannen ska vidta aktiva åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling och trakasserier. Dessutom anger de att huvudmannen har skyldighet att utreda och vidta åtgärder vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier.

Barn- och elevombudet (BEO) och skolinspektionen har tillsyn över 6 kap. skollagen
Barn- och elevombuden är en del av Skolinspektionen och ska ta tillvara barn och elevers rättigheter.

Diskrimineringslagen bygger på aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och verka för lika rättigheter oavsett diskrimineringsgrund.

- Arbetet ska ske förbyggande och främjande genom att genomföra ett fortlöpande arbete i fyra steg (undersöka, analysera, åtgärda, utvärdera och följa upp).
- ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier och sexuella trakasserier

Arbetet ska ske i samverkan med barn och elever, samt med anställda inom verksamheterna. Utbildningsanordnaren ska löpande dokumentera arbetet (Diskrimineringslagen 2017).

Definitioner

I lagstiftningen anges följande definitioner:

- **Kön:**

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

- **Etnisk tillhörighet:**

Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

- **Religion och annan trosuppfattning:**

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

- **Funktionsnedsättning:**

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening.

- **Sexuell läggning:**

Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:**

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisy.

- **Ålder:**

Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

Vad är diskriminering?

Diskriminering är när någon behandlas sämre än andra.

Ibland kan man känna sig orättvist behandlad utan att det är diskriminering.

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen innebär att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Direkt diskriminering Med direkt diskriminering menas att en person missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Indirekt diskriminering Med indirekt diskriminering menas att en person missgynnas genom att huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken särskilt missgynnar en person utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Vad är kränkande behandling?

Kränkande behandling kan finnas i form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som inte har samband med diskrimineringsgrunderna, s.k. annan kränkande behandling. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ofta ett uttryck för makt och förtryck. En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av kränkningen alltid måste tas på allvar. Trakasserier är kränkningar som har samband med diskrimineringsgrunderna och kan, liksom annan kränkande behandling, utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera och äga rum i alla miljöer. Kränkningar kan vara synliga och handfasta liksom dolda och subtila.

Kränkningar kan vara

- **fysiska**, t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar
- **verbala**, t.ex. att bli hotad eller kallad hora eller bög
- **psykosociala**, t.ex. att bli utsatt för utfrysning, förtal eller ryktesspridning
- **text- och bildburna**, t.ex. klotter, brev och lappar

Vad är trakasserier?

Om skolans personal säger nedsättande saker om eller till en viss elev eller om andra elever i skolan säger nedsättande saker till elever eller lärare, kan det vara att betrakta som trakasserier. Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion och annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Det är alltid den som blir utsatt för trakasserier som bestämmer vad som känns obehagligt och vad som gör skolan till en otrygg plats.

Rutiner och ansvarsfördelning vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering vid Per Brahegymnasiet.

Metod och ansvarsfördelning

1. **En elev som upplever sig kränkt** eller som känner till att någon annan elev är utsatt, ska vända sig till mentor, lärare, rektor eller till någon av skolans personal.
2. **Den personal som själv ser eller får information om att någon elev far illa**, är skyldig att snarast rapportera uppgifterna till berörd rektor.
3. **Rektor sammankallar** kurator, mentor och annan berörd personal och en utredning inleds. Ärendet kartläggs och beslut fattas om åtgärder. Ärendet dokumenteras löpande på de blanketter som förvaltningen tagit fram. Rektor utser en arbetsgrupp och tid bokas snarast för ett möte. Arbetet leds av rektor och i arbetsgruppen bör också kurator och berörda mentorer ingå. Rektor fyller i blanketten ”Anmälan till huvudman” och skickar till förvaltningen.
4. **Möte med arbetsgruppen.** Kartläggning och beslut om ärendehandläggning. Arbetsgruppen bokar tid för samtal med den utsatta eleven.
5. **Utredande samtal med den utsatta eleven.** Rektor leder samtalet med hjälp av kurator. Mentorn finns med som stöd för eleven och för att ha insyn i ärendet. Rektor informerar eleven om den fortsatta handläggningen av ärendet och att mentorn kommer att kontakta vårdnadshavarna (elever under 18 år). Eleven uppmanas att omedelbart kontakta mentorn eller annan personal vid eventuella kränkningar. Tid för uppföljande samtal bokas.
6. **Samtal med berörda elever.** Enskilda utredande samtal genomförs under ledning av rektor och med hjälp av kurator, samtalen dokumenteras. Mentorn finns med som stöd för eleven och för att ha insyn i ärendet. Rektor informerar om att vårdnadshavarna kommer att informeras om den pågående utredningen (elever under 18 år).
7. **Mentorn kontaktar berörda vårdnadshavare och informerar om att en utredning pågår.**
8. **Rektor sammankallar arbetsgruppen.** Kartläggning, bedömning och beslut om åtgärder.
9. **Mentorn följer upp** den utsatta elevens situation genom att regelbundet kolla av med eleven att kränkningarna upphört.
10. **Ärendet avslutas när eleven anser att kränkningarna upphört.** Rutiner och ansvarsfördelning vid kränkande behandling och trakasserier 8

Delaktighet

Alla elever ska ha kännedom om och vara väl förtrogna med planen.

Lärarna introducerar planen i sina klasser vid skolstart samt även skolans kuratorer presenterar planen vid elevprogramråd och klassrumsbesök.

Mentorn har ett särskilt ansvar för sin grupp och på klf tiden arbetar klasserna med planen. Det arbetet består i att man gemensamt går igenom och diskuterar planens innehåll.

Som en del i arbetet med förebyggande åtgärder genomfördes en trivselenkät höstterminen. Resultatet av enkäten har analyserats och diskuterats tillsammans med eleverna och de har fått vara delaktiga i arbetet med att hitta förebyggande åtgärder.

På en utvärderingsdag av läsåret i maj kommer planen att gås igenom och tas upp till diskussion och ev. förslag på förändringar och förbättringar diskuteras.

Vårdnadshavare ska få kännedom om planen genom att klf informerar på föräldramöte och även på utvecklingssamtalen. Planen finns på skolans intranät (Vklass) där även vårdnadshavare har tillgång till den.

Personalens delaktighet i arbetet med planen sker på APT samt i programarbetslagen och på personalinformation.

Förankring av planen görs genom att arbetsgruppen(Stor EHT) lämnar förslag till ledningsgruppen som sedan går vidare till skolans samverkansgrupp.

Kartläggning/Analys

Alla klasser har klassråd tid varje vecka och där tas planen och dess innehåll upp till diskussion kontinuerligt. De frågor som diskuteras handlar om trygghet, bemötande och värderingar.

Skolsköterskorna genomför hälsosamtal med alla nya elever som önskar det.

Klassföreståndarna har även samtal med eleverna genom introduktionssamtal och utvecklingssamtal där frågan om trivsel tas upp.

En stor trivselenkät genomfördes under höstterminen där samtliga elever på skolan kunde delta och resultat av den har analyserats och diskuterats.

Förebyggande arbete vid Per Brahegymnasiet

Att skolans verksamhet utformas på ett sätt som främjar goda relationer och miljöer är det viktigaste förebyggande arbetet mot trakasserier och annan kränkande behandling vid Per Brahegymnasiet. Detta tankesätt skall finnas med på organisationsnivå och i det dagliga arbetet på skolan. Tillgänglighet till vuxna i skolans gemensamma lokaler, såsom matsal och cafeteria, är en viktig del i arbetet att förebygga och upptäcka trakasserier och annan kränkande behandling. All skolans personal är viktig i det förebyggande arbetet.

Skolövergripande förebyggande aktiviteter

- Introduktionssamtal åk 1 genomförs vid terminsstart/*ansvarig mentor*
- Klassråd tid – avsatt tid för klass och mentor varje vecka där värdegrundsfrågor och inflytandefrågor diskuteras/*ansvarig rektor*
- Plan mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier tas upp under ht på klassråd tid, vid föräldramöten, i elevprogramråd/*ansvarig rektor*
- Skolsköterskorna erbjuder eleverna i åk 1 hälsosamtal/*ansvarig skolsköterska*
- Klotter rapporteras till servicegruppen omgående/*ansvarig servicegruppen*
- Trivseldagar – anordnas klassvis, årskursvis och/eller programvis för att skapa trivsel i gruppen och på skolan/*ansvarig rektor*
- Årlig skydds rond – elevskyddsombud utbildas för att tillsammans med ansvariga på skolan bidra till en god arbetsmiljö på skolan/*ansvarig gymnasiestyrning*
- Regelbunden kartläggning – varje rektor gör en regelbunden kartläggning av klimatet på skolan och vidtar åtgärder utifrån denna/*ansvarig rektor*. Kartläggningen görs genom t.ex. elevprogramråd, klassråd, kvantitativ (brukarenkät) alt. kvalitativ kartläggning inför upprättande av plan mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier.
- Kompetensutveckling av personalen/*ansvarig rektor*
- Redovisning av trivselenkäten genomförs av mentor på klassråd/*ansvarig mentor*
- Personal på resp. program samtalar o reflekterar över trivselenkäten/*ansvarig rektor*

Utvecklingsområden för Per Brahegymnasiet 2017

Mål

All personal och alla elever ska känna till planens innehåll och veta hur de ska agera om någon utsätts för diskriminering eller kränkningar.

Vi vill att alla på Per Brahegymnasiet ska känna sig trygga och sedda. Alla ska känna att de blir lyssnade på och att vi är hjälpsamma mot varandra och visar varandra respekt. Vi som vuxna ska vara goda förebilder och vi ska gemensamt arbeta för att alla elever är delaktiga i utvecklingen av skolans likabehandlingsarbete.

Ansvar

Rektor

- ser till att styrdokument och lagar följs
- ser till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning samt annan kränkande behandling.
- ansvarar för att händelser utreds samt beslutar om lämpliga åtgärder
- ser till att kontinuerlig utvärdering sker och att plan mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier revideras varje år.

Lärare/personal

- skall ha god kunskap om plan mot diskriminering, kränkande behandling och trakasseriers innehåll och arbeta därefter.
- lärare skall regelbundet föra diskussioner och samtal med eleverna utifrån värdegrunden.
- personal skall omgående, vid misstanke om kränkning eller diskriminering, rapportera till rektor eller kurator
- vid grupparbete skall läraren sköta indelningen
- ha större svarsfrekvens på trivselenkäten

Elever

- skall följa skolans gemensamt utformade värden och normer,
- påtalar diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling som förekommer i verksamheten.

Uppföljning/uppdatering

Uppföljning av det gångna årets arbete enligt denna plan utvärderas av personalen vid läsårets slut. Arbetet utvärderas årligen av eleverna på skolan via enkät. Planen uppdateras en gång per läsår utifrån resultat och synpunkter från elever och personal.

Förebyggande aktiviteter på Samhällsvetenskapsprogrammet och Humanistiska programmet.

Arbetet med handlingsplanen mot kränkande behandling och diskriminering aktualiseras varje hösttermin på klassråd och på föräldramötet i åk 1. Där kopplar vi den till en diskussion kring demokratiska arbetssätt, ordningsregler, etik på nätet samt hur man behandlar sina medmänniskor på ett respektfullt sätt samt att den används indirekt i det dagliga arbetet.

Olika områden i handlingsplanen tas upp i ämnen under året t.ex. samhällskunskap, religion, etik- och livsfrågor, filosofi och naturkunskap. Under vecka 8 har åk 1 en s.k. projektvecka och då arbetar eleverna i åk 1 med integration och människors lika värde vilket uppskattades mycket.

I samband med välkomstsamtal för åk 1, samt de två obligatoriska utvecklingssamtalen diskuteras frågor relaterade till likabehandlingsplanen.

Under första terminen i åk 1 och 2 kommer elevhälsoteamet på besök och berättar om sitt arbete samt vart eleverna kan vända sig för hjälp. Elevhälsoteamet bjuder även in till hälsosamtal för alla i åk 1.

I början av september organiseras en klasshalvdag för åk 1 och 2 för att främja sammanhållningen i klasserna.

Trivsel och arbetsmiljö är en stående punkt vid de veckovisa klassråden.

Föreläsning om nätmobbning och kränkningar via sociala medier för år 1 och 2

Elevers utvärdering av läsåret 2015/2016

Alla elever vet vem de ska vända sig till, men det ska ske en tydligare information vid skolstarten. Flera klasser önskar se mer av EHT ute i klasserna under läsåret. Ett förtydligande av elevskyddsombudets roll önskas.

Synpunkter på genomförda insatser och förbättringsförslag.

Skolintroduktion med klasseftermiddag fungerade bra. V 8 projektvecka om integration och människors lika värde var mycket uppskattad

Det ifrågasätts varför det är olika insatser på programmen mot kränkande behandling.

Det önskas fler föreläsningar kring mobbning och nätmobbning.

EHT bör presentera sig varje år.

Fler aktiviteter för att främja trivsel och samhörighet i klasserna och på programmet önskas.

Lärares utvärdering av läsåret 2015/2016

De aktiviteter som genomförts har fungerat väl.
Bra samarbete med EHT för att lösa problem som uppstår.

Rutiner som behöver förändras:

Planerade åtgärder måste genomföras.
Kränkande behandling på nätet måste diskuteras och bör finnas med i det praktiska arbetet såsom i klassläroplan och som en obligatorisk fråga på klassrådet
Planen mot kränkande behandling måste arbetas med i det dagliga arbetet och inte enbart under klassråd.
EHT mer aktiv ute i undervisningen.

Analys av trivselenkät 2016 SA/HU:

Under HT 2016 genomfördes en trivselenkät på Per Brahegymnasiet där alla elever gavs möjlighet att delta (se bilaga; trivselenkät). På RO 1 som består av totalt elever svarade 296 på enkäten.

Nedan följer en sammanställning/analys av svaren från eleverna på RO 1.

Fråga: **Hur trivs du på ditt program?**

På frågan svarade övervägande delen att de trivs bra eller mycket bra. 11 elever uppger dock att de ej trivs speciellt bra.

Fråga: **Känner du dig trygg bland skolpersonalen?**

På frågan om trygghet bland skolpersonal så upplever 98 % av de som svarat att de känner stor eller mycket stor trygghet.

Fråga: **Känner du dig trygg bland klasskamraterna?**

Här upplever eleverna också en stor eller mycket stor trygghet. Någon (3 st) upplever trygghet ibland, alltså inte alltid.

Fråga: **Har du blivit diskriminerad på PB?**

På frågan om diskriminering svarar de flesta att de inte blivit diskriminerade någon gång, dock svarar några (10% ca 31 st) att de vid ett par tillfällen känt sig diskriminerade. De flesta av dessa upplever att de blivit diskriminerade pga. sin könstillhörighet (10 st.) Etnisk tillhörighet (5 st) och på grund av ålder (5 St)

Fråga: **Har du blivit trakasserad på PB.**

Om någon av eleverna på PB blivit trakasserad av någon annan elev eller vuxen svarar de flesta att de inte blivit det. En grupp på 10 elever upplever att de någon gång känt sig trakasserade på skolan. Mest pga. av etnisk tillhörighet

Fråga: **Har du blivit kränkt av någon elev eller av någon vuxen på PB?**

På frågan om eleverna känner att de blivit kränkta vid något tillfälle så uppger ca 15 elever att de upplevt detta någon gång. (jämför förra läsåret 30 elever) De säger att det inte varit ofta utan vid några enstaka tillfällen.

Programvisa utvecklingsområden 2017

Utifrån analys av enkäten behöver Ro1:

- ☒ Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling går igenom och tydliggörs på APT i april 2017.

- ☒ På utvecklingssamtalet ska frågan ställas om diskriminering och kränkande behandling och vart man kan vända sig om man blivit utsatt. Mars 2017

- ☒ utveckla kartläggningsmetoder för att se var riskerna för att bli utsatt är störst på skolans område

- ☒ arbeta med nätmobbning och kränkningar via sociala medier som ett utvecklingsområde.

- ☒ Förbättra och utöka våra aktiviteter med att skapa trivsel och gemenskap i klasserna

- ☒ Förbättra arbetet med värdegrund: Alla människors lika värde

- ☒ Insatser för att ge eleverna en positiv självbild. Föreläsning av Kajsa Tengblad för alla årskurser Vt. 17

Ansvarig för planen:

Marie-Louise Hahn Hallebrink

rektor HU, SA-programmet Per Brahegymnasiet

Förebyggande aktiviteter på HT-, IB-, NA-programmet

Analys av trivselenkät 2016 HT/IB/NA:

Under HT 2016 genomfördes en trivselenkät på Per Brahegymnasiet där alla elever gavs möjlighet att delta (se bilaga; trivselenkät). På RO 2 svarade 232 elever av 320 elever, vilket ger en svarsfrekvens på 73 %.

Fråga: Hur trivs du på ditt program?

På frågan svarade övervägande delen att de trivs bra eller mycket bra. 6 elever uppger dock att de trivs dåligt.

Fråga: Har du blivit kränkt och på vilket sätt?

På frågan svarade 27 elever att de blivit kränkta ifrån elev eller vuxen. Av dessa är det en övervägande del elever som blivit det genom ord.

Fråga: Har du blivit diskriminerad och på vilket sätt?

På frågan svarade 240 elever att de inte blivit kränkta medans de som blivit det fördelades jämt mellan diskrimineringsgrunderna inom RO 1. För PB totalt var det diskrimineringsgrunden om könstillhörighet som avviker negativt med flest antal elever som upplever sig diskriminerade för sin könstillhörighet.

Utvecklingsområden 2017

Utifrån analys av enkäten behöver Ro2:

- Fördjupad analys i klasserna vad de menar med att bli kränkta med ord och vad vi gemensamt kan göra. Genomförs på klf tiden v.8-9. Tas sedan upp på programrådet för elever v. 9. Ansvariga rektor, mentorer och elever
- Fördjupad analys vad diskriminerad pga. sin könstillhörighet kan stå för att vi ska kunna arbeta mot detta. Ansvarig rektor EHT.
- Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling går igenom och tydliggörs på APT i april 2017. Ansvarig rektor
- På utvecklingssamtalet ska frågan ställas om diskriminering och kränkande behandling och vart man kan vända sig om man blivit utsatt. Mars 2017. Ansvariga mentorer
- Utveckla kartläggningsmetoder för att se var riskerna för att bli utsatt är störst på skolans område. Ansvarig rektor och EHT.
- Arbeta med nätmobbning och kränkningar via sociala medier som ett utvecklingsområde. Ansvarig rektor och EHT.

- Förbättra och utöka våra aktiviteter med att skapa trivsel och gemenskap i klasserna. Ansvarig rektor och mentorer.
- Förbättra arbetet med värdegrund: Alla människors lika värde. Ansvarig rektor

Ansvarig för planen:

Andreas Holm

rektor HT-, IB- och NA-programmet Per Brahegymnasiet

Förebyggande aktiviteter på Estetiska programmet 2017

Mål

- Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska vara välkänd av alla på skolan
- Elever som upplever diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska veta vart de ska vända sig för att få stöd
- Andelen elever som upplever diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska minska

Förslag till åtgärder för att nå målen

Åtgärd 1

Förtydligande om kränkningar på nätet, dess plats i planen mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier

Ansvarig: Rektor och elevhälsa.

Åtgärd 2

Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling anslås på anslagstavlor i Globens lokaler. En presentation genomförs för alla elever och all personal på RO3. Ska vara genomfört senast 1 april 2017.

Ansvarig: Rektor och mentor.

Åtgärd 3

På utvecklingssamtalen ska frågan som gäller diskriminering, trakasserier och kränkande behandling tas upp och information ges om var man kan vända sig för att få stöd.

Ansvarig: Mentor

Åtgärd 4

Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling presenteras på något av föräldramötena för årskurs ett.

Ansvarig: Elevhälsoteam

Åtgärd 5

Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling tas upp i kurser där det är förenligt med syftet för ämnet.

Ansvariga: Kursansvariga

Åtgärd 6

Utveckla kartläggningsmetoder för att få en tydligare bild av var risken för att bli utsatt för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling förekommer. Genomförs under vårterminen 2017.

Ansvarig: Rektor och utbildningsledare

Åtgärd 7

Rektor och elevhälsa ansvarar för att utredning av ärende inom området diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genomförs så snart som möjligt.

Insatser för det främjande och förebyggande arbetet på estetprogrammet

Rektors ansvar

- Leda arbetet att utvärdera och utveckla planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- Tillsammans med elevhälsa leda och dokumentera inkomna ärenden inom området diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling anslås på anslagstavlor i Globens lokaler. All personal och alla elever på rektorsområdet skall ges kännedom vad som gäller vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Vid arbetsplatsträffar skall det regelbundet ges möjlighet till reflektion och diskussion om vår lärmiljö ur ett psykosocialt perspektiv

Elevhälsans ansvar

- I samband med elevhälsans information till år 1 ges muntlig och skriftlig information avseende diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling presenteras på något av föräldramötena för årskurs ett
- Utgöra stöd för mentor

Mentors ansvar

- Vid varje utvecklingssamtal ta upp frågan om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- Trivselenkät och skolans plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska aktualiseras och diskuteras på klassråd
- Regelbundet ha en dialog med klassen om hur samarbetet fungerar i gruppen
- Medverka i utredning och uppföljning av inkomna ärenden inom diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

All personals ansvar

- Arbeta för att skolans värdegrund följs
- Aktivt motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Elevers ansvar

- Följa ordningsregler
- Alltid rapportera diskriminering, trakasserier och kränkande behandling till personal på skolan
- Utse två elevprogramrådsrepresentanter per klass då de här frågorna tas upp på elevprogramrådet

Analys av trivselenkät ht. 2016, estetprogrammet

Sammanfattning. Svarefrekvensen för 2016 års trivselenkät var avsevärt högre än tidigare år: 87,5% mot tidigare dryga 60 %. Detta är den enskilt största skillnaden vilket gör resultaten mer tillförlitliga än tidigare. Det i sin tur underlättar arbetet med åtgärder för att nå ytterligare bättre resultat. I övrigt, med några få undantag, är svaren likvärdiga jämfört med 2015 års enkät. Glädjande är att eleverna uppger att de är tryggare med sina klasskamrater samt att färre elever upplever sig trakasserade. Inget område har en markant försämring.

Målen i 2016 års plan mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier var följande:

- Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska vara välkänd av alla på skolan
- Elever som upplever diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska veta vart de ska vända sig för att få stöd
- Andelen elever som upplever diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska minska

Utfallet är att färre elever har upplevt trakasserier medan nivåerna för diskriminering och kränkningar ligger på 2015 års nivåer. Målet är därför endast delvis uppnått. Att planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska vara välkänd av alla är svår att mäta, liksom att elever som upplever ovan vet vart de ska vända sig. Detta eftersom trivselenkäten inte innehåller frågor som möjliggör en sådan slutsats. Dock har åtgärder för att nå dessa mål genomförts, med undantaget att utveckla kartläggningsmetoder för att identifiera riskområden på skolan. Se föregående plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Svarefrekvens

På estetprogrammet har 248 eller 87,5% av 284 elever svarat, 170102. År 2015 var siffran 67,6% och 2014 61 %.

Analys: Målet för 2016 års trivselenkät var att svarefrekvensen skulle höjas på ett betydande vis vilket också har uppnåtts. En hög svarefrekvens ger bättre förutsättningar för relevanta åtgärder. Målet för 2017 års enkät är att svarefrekvensen ytterligare höjs.

Fråga: Hur trivs du på ditt program?

Åtta elever eller 3,2 % av svarande anger att de trivs mindre bra eller dåligt. Det är ett marginellt sämre resultat jämfört med föregående år då sex elever eller 2,5 % angav att de trivdes mindre bra eller dåligt.

Analys: Det absoluta flertalet av svarande elever upplever att de trivs väl på programmet vilket uppmuntrar att fortsätta det goda arbete som görs inom respektive inriktning, ämne och kurs. Även fortsättningsvis kommer frågan om trivsel tas upp på utvecklingssamtalen samt genom att verka för en god relation mellan personal och elever arbetar vi proaktivt för att förbättra trivsel, närvaro och därmed resultaten ytterligare.

Fråga: Känner du dig trygg bland skolpersonalen?

Sex elever eller 2,4 % svarar att de ibland eller aldrig känner sig trygga bland skolpersonal. Föregående år var resultat 2,9 % eller sju elever som angav samma svar.

Analys: Målet är självklart att samtliga elever ska vara trygga bland oss som arbetar på skolan. Till dess att det målet är uppnått måste det finnas ett ständigt samtal i kollegiet om bemötande av eleven och hur vi som skola kan arbeta för att samtlig personal får förutsättningar för att möta situationer som riskerar att bli konfliktfyllda.

Fråga: Känner du dig trygg bland klasskamraterna?

7 elever eller 2,8 % svarar att de ibland inte upplever sig trygga bland klasskamrater. Det är en halvering av antalet elever jämfört med föregående år. 2015 års resultat var 14 elever eller 5,9 % som inte upplevde trygghet.

Analys: Oavsett ett bättre resultat ska samtalet i olika forum såsom klassråd, undervisningssituationer, elevprogramråd etc. fortsätta kring frågan hur vi är och agerar gentemot varandra.

Fråga: Har du blivit diskriminerad på PB

8,5 % eller 26 st. upplever sig ha blivit diskriminerade (lägg märke till att elever kan svara mer än en gång). Kön och religionstillhörighet är de främsta diskrimineringsgrunderna. Procentsiffrorna är jämförbara med föregående år och även då var ovan angivna diskrimineringsgrunder de som oftast angavs som orsak till diskriminering. Tre fjärdedelar av de som uppgav att de upplevt sig diskriminerade anger att det sällan har hänt.

Analys: Ingen elev ska uppleva diskriminering. Arbetet med plan mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier fortsätter i olika forum för både elever och personal. En del i arbetet är att eleven ska vara bekväm begreppen, vad det står för och vet vart de ska vända sig om de upplever sig utsatta för ex diskriminering.

Fråga: Har du blivit trakasserad på PB?

4,4 % eller 11 st. (lägg märke till att elever kan svara mer än en gång) upplever sig ha blivit trakasserade. Här är siffran över orsakerna till trakasserier mer jämnt fördelat över diskrimineringsgrunderna. Hälften av de som uppgav att de upplevt sig trakasserade anger att det sällan har hänt, övriga ibland eller ofta. Siffrorna är något bättre än 2015. På frågan om man någon gång har blivit trakasserad av en vuxen svarar fem elever ja.

Analys: Att en vuxen är orsaken till att en elev upplevt sig trakasserad är självklart oacceptabelt. Siffrorna måste tas upp i lämpliga forum, inte för att leta efter syndabockar utan för att medvetandegöra att oavsett orsak har några elever denna upplevelse. Vad kan det bero på och hur arbetar vi för att siffran nästa år ska vara noll? Glädjande är att antalet elever som aldrig har upplevt sig trakasserade har ökat.

Fråga: Har du blivit kränkt av någon elev eller av någon vuxen på PB?

198 st. eller 86,1% av eleverna svarar nej på frågan. 33 st. eller 14,3% har svarat ja.

Föregående år var det något färre elever som svarade ja. På frågan om man har blivit kränkt av en vuxen på skolan svarar 23 st. eller 12,1% ja. Drygt 60 % av dem menar att det händer sällan, övriga ibland eller ofta. Oavsett om det är elev eller vuxen som står bakom den upplevda kränkningen anger det stora flertalet att det har skett genom ord.

Analys: Lagtexten är tydlig att det är den enskildes upplevelse som avgör om en handling etc. ska räknas som kränkande. Arbetet för att andelen elever som upplever sig kränkta ska minska sammanfaller med arbetet mot trakasserier och diskriminering. Se ovan. Det är viktigt att vi som skola är medvetna om att vi är skyldiga att agera om kränkningen sker på nätet och kan relateras till skolan. Det är också något som eleverna ska ha kunskap om och därför något som poängteras i 2017 års plan mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier.

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

Gymnasieskolan, Per Brahegymnasiet, estetiska programmet

Ansvarig för planen:

Johan Gustafsson Junvik,

rektor estetiska programmet Per Brahegymnasiet